

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5829
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 568
Ημερομ. Κατάθεσης: 3/6/2026

Αθήνα, 3 Ιουνίου 2026

Ερώτηση & Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Αφθώδης πυρετός στη Λέσβο και σοβαρά ερωτήματα για τις μαζικές ταφές ζώων, την προστασία των υδάτων και την ενημέρωση των πολιτών»

Η διαχείριση της επιζωοτίας του αφθώδους πυρετού στη Λέσβο εξελίσσεται σε ένα ζήτημα που υπερβαίνει κατά πολύ τα όρια της κτηνιατρικής αντιμετώπισης μιας ζωνόσου. Οι αποκαλύψεις που έρχονται διαρκώς στη δημοσιότητα, οι δημόσιες παρεμβάσεις επιστημόνων, αλλά και η εύλογη ανησυχία της τοπικής κοινωνίας, διαμορφώνουν μια εικόνα κρατικής ανεπάρκειας, προχειρότητας και έλλειψης συντονισμού, η οποία ενδέχεται να έχει δημιουργήσει σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία στο νησί. Πέρα από το τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος, αναδύεται πλέον και μια δεύτερη διάσταση του προβλήματος, που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και τη δημόσια υγεία.

Σήμερα δύομιση μήνες μετά το πρώτο κρούσμα, έχουν θανατωθεί περισσότερα από 35.000 ζώα. Η διαχείριση ενός τόσο μεγάλου όγκου ζωικών υπολειμμάτων σε νησί, απαιτούσε εξ αρχής συγκεκριμένο σχέδιο, επιστημονική τεκμηρίωση και συνεχή έλεγχο. Αντ' αυτού, οι πληροφορίες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας δημιουργούν την εικόνα μιας διαδικασίας που προχώρησε χωρίς τον αναγκαίο σχεδιασμό και χωρίς τις εγγυήσεις που επιβάλλονται όταν διακυβεύεται η προστασία των φυσικών πόρων. Καταγγελίες κατοίκων και παρεμβάσεις επιστημόνων θέτουν σοβαρά ερωτήματα για

τα κριτήρια με τα οποία επιλέχθηκαν οι χώροι ταφής, για το εάν ελέγχθηκε επαρκώς η καταλληλότητά τους και για το κατά πόσο ελήφθη υπόψη η παρουσία υπόγειων υδάτων και υδροληψιών στην ευρύτερη περιοχή. Ειδικοί επιστήμονες υπογραμμίζουν ότι το Σχέδιο Εκτάκτου Ανάγκης που κλήθηκαν να εφαρμόζουν οι κτηνιατρικές υπηρεσίες, θεωρείται παρωχημένο το οποίο δεν ανταποκρίνεται πλέον ούτε στα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα ούτε στις σημερινές απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείρισης μαζικών ζωικών απωλειών.

Οι ταφές έχουν γίνει με πρόχειρο τρόπο, σε μικρά ορύγματα, όπου στοιβάζεται μεγάλο πλήθος νεκρών ζώων, χωρίς να έχει μονωθεί ο χώρος με αδιαπέραστο στρώμα πετρώματος και κατάλληλη μεμβράνη, πρακτική που πάγια ακολουθείται παγκοσμίως, όταν θάβονται οργανικά απόβλητα στο έδαφος. Ερωτήματα προκαλεί το γεγονός ότι το Ελληνικό Δημόσιο διαθέτει ήδη καταγεγραμμένο Μητρώο Σημείων Υδροληψίας, στο οποίο αποτυπώνονται χιλιάδες γεωτρήσεις και λοιπές υδροληψίες σε όλη τη χώρα. Παρά ταύτα, μέχρι σήμερα δεν έχει διευκρινιστεί εάν το συγκεκριμένο εργαλείο αξιοποιήθηκε συστηματικά κατά την επιλογή των χώρων ταφής και κατά την εκτίμηση των πιθανών κινδύνων για τα υπόγεια υδατικά συστήματα.

Ιδιαίτερο προβληματισμό και ανησυχία προκαλεί και η πρακτική των τελευταίων ημερών, να μεταφερθούν νεκρά ζώα προς ταφή στο ΧΥΤΑ Λέσβου, για την οποία δημοσίως δεν έχει προκύψει εάν είχαν προηγηθεί οι απαραίτητες γεωτεχνικές και περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς ο χώρος δεν είχε σχεδιαστεί για να δέχεται τέτοια απόβλητα.

Το πλέον ανησυχητικό, όμως, δεν είναι μόνο οι καταγγελίες για τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιήθηκαν οι ταφές. Είναι το γεγονός ότι η τοπική κοινωνία εξακολουθεί να παραμένει στο σκοτάδι. Οι κάτοικοι της Λέσβου, οι αγρότες, οι κτηνοτρόφοι και ιδιαίτερα όσοι χρησιμοποιούν ιδιωτικές γεωτρήσεις, δεν έχουν λάβει μέχρι σήμερα σαφείς και τεκμηριωμένες απαντήσεις για το εάν υπάρχουν κίνδυνοι για τα υπόγεια ύδατα, εάν γίνεται συστηματικός έλεγχος, ποια είναι τα αποτελέσματά του και ποια μέτρα παρακολούθησης εφαρμόζονται.

Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει παρουσιαστεί δημόσια μια ολοκληρωμένη τεχνική αποτίμηση των επιλογών που έγιναν εντείνει την ανησυχία και ενισχύει την αίσθηση ότι η διαχείριση της κρίσης ακολούθησε περισσότερο τη λογική της εκ των υστέρων αντιμετώπισης παρά ενός συγκροτημένου και προληπτικού σχεδιασμού.

Επειδή σε ζητήματα που αφορούν ενδεχόμενη επιβάρυνση του περιβάλλοντος και πιθανές συνέπειες στη δημόσια υγεία, η ενημέρωση των πολιτών δεν αποτελεί επικοινωνιακή επιλογή της διοίκησης αλλά θεσμική υποχρέωση. Οι δημόσιες αρχές οφείλουν να παρουσιάζουν πλήρως και χωρίς

υπεκφυγές τα πραγματικά δεδομένα, ιδίως όταν πρόκειται για φυσικούς πόρους από τους οποίους εξαρτάται η καθημερινότητα και η ασφάλεια ολόκληρων τοπικών κοινωνιών,

Επειδή, τα ανωτέρω συνθέτουν μια εικόνα ελλιπούς συντονισμού, καθυστερημένων και αποσπασματικών αποφάσεων αλλά και εμφανών αδυναμιών στον κεντρικό σχεδιασμό και την εποπτεία από τα Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος -Ενέργειας.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1. Ποιος φορέας είχε τον συνολικό επιχειρησιακό συντονισμό μεταξύ κτηνιατρικών υπηρεσιών, υπηρεσιών περιβάλλοντος, υπηρεσιών υδάτων, τοπικής αυτοδιοίκησης και φορέων διαχείρισης αποβλήτων και ποια πρακτικά ή αποφάσεις τεκμηριώνουν τον συντονισμό αυτό;**
- 2. Πόσα ζώα έχουν θανατωθεί και ταφεί μέχρι σήμερα στη Λέσβο και σε ποια σημεία του νησιού πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές εργασίες; Τηρείται χάρτης και από ποια υπηρεσία;**
- 3. Με ποια κριτήρια επιλέχθηκαν οι θέσης ταφής, εκτός των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων; Υπήρξε προηγούμενος έλεγχος για την ύπαρξη υπόγειων υδάτων, γεωτρήσεων ή άλλων υδροληψιών στις περιοχές αυτές; Δόθηκαν άλλες οδηγίες από το ΥΠΑΑΤ εκτός του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης που είχε καταρτιστεί το 2008;**
- 4. Τέθηκαν όροι και προϋποθέσεις πριν οδηγηθούν τα ζωικά υποπροϊόντα για ταφή στο ΧΥΤΑ; Ποια είναι αυτά και με ποια διαδικασία προέκυψαν; Είχε προηγηθεί τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της εγκατάστασης και οι απαραίτητες μελέτες;**
- 5. Σκοπεύουν να καταρτίσουν πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης ειδικά για την περιοχή και την προστασία των υδατικών συστημάτων της περιοχής (υπόγειων και επιφανειακών);**
- 6. Δεδομένου ότι στην περιοχή έχουν πραγματοποιηθεί έλεγχοι από τις αρμόδιες υπηρεσίες περιβαλλοντικής επιθεώρησης, ποια ήταν τα βασικά ευρήματα των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν στους χώρους ταφής και διαπιστώθηκαν ή όχι παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας ή αποκλίσεις από τα προβλεπόμενα πρωτόκολλα; Προτάθηκαν από την επιθεώρηση Περιβάλλοντος διορθωτικά μέτρα; Ποια από αυτά έχουν ήδη εφαρμοστεί, ποια εκκρεμούν και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους;**
- 7. Για ποιους λόγους δεν έχουν ενημερωθεί θεσμικά οι κάτοικοι της Λέσβου, παρότι το ζήτημα αφορά το περιβάλλον, τα υπόγεια ύδατα και τη δημόσια υγεία;**

8. Θεωρεί η κυβέρνηση ότι έχει εκπληρώσει την υποχρέωσή της για έγκαιρη και τεκμηριωμένη ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας ή αναγνωρίζει ότι υπάρχουν ελλείμματα διαφάνειας και ενημέρωσης, κατά τη διαχείριση της συγκεκριμένης κρίσης;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούμε για την ενημέρωση των πολιτών της Λέσβου και της Βουλής, να υποβληθούν τα κάτωθι στοιχεία που τεκμηριώνουν τις απαντήσεις σας:

1. Τη χαρτογράφηση όλων των χώρων ταφής που χρησιμοποιήθηκαν, με αναφορά στις ακριβείς θέσεις, στις ημερομηνίες χρήσης τους και στον αριθμό των ζώων που διατέθηκαν σε κάθε χώρο.
2. Τις γνωμοδοτήσεις, εκθέσεις, τεχνικές εισηγήσεις, γεωλογικές, υδρογεωλογικές ή άλλες μελέτες που ελήφθησαν υπόψη για την επιλογή των χώρων ταφής.
3. Την αλληλογραφία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών σχετικά με τη χρήση του ΧΥΤΑ Λέσβου για τη διάθεση ζωικών υποπροϊόντων, καθώς και τις σχετικές εγκρίσεις, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.
4. Το σύνολο των εκθέσεων αυτοψίας, των φύλλων ελέγχου, των πορισμάτων και των εισηγήσεων των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος ή άλλων ελεγκτικών αρχών που επισκέφθηκαν τους χώρους ταφής ή τον ΧΥΤΑ Λέσβου.
5. Τα αποτελέσματα όλων των δειγματοληψιών και αναλύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα σε υπόγεια ύδατα, επιφανειακά ύδατα, γεωτρήσεις, εδάφη ή στραγγίσματα στις περιοχές των ταφών και στον ΧΥΤΑ.
6. Τυχόν σχέδιο ή πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης που εφαρμόζεται ή πρόκειται να εφαρμοστεί.
7. Κάθε έγγραφο, ανακοίνωση, οδηγία ή ενημερωτικό υλικό που διανεμήθηκε ή κοινοποιήθηκε προς τους κατοίκους, τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους και τους χρήστες ιδιωτικών γεωτρήσεων.

Οι Ερωτώντες & Αιτούντες Βουλευτές

Κόκκαλης Βασίλειος

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)